

и жи шестый прѣди календы-шы на Марша; по латинскы го казвали bis-sex, а оттука излѣзла дума bissestīl или *высокосна*. Сега надтуреный день ся притуря на края на мѣсяць Февруарія, кой-то въ просты-ты години дръжи по 28 дни а въ высокосны-ты по 29 дни.

2. ГРЕГОРИАНСКИЙ КАЛЕНДАРЬ.

И Іуліанскый календарь не былъ тврьдѣ правъ; това ся познало слѣдъ много врѣмя, кога съглядали че пролѣтно-то равноденствіе ся помѣстило та намѣсто да бѣде на 24-й отъ Марта, както было нарядено по Іуліанскый календарь, зело да става на 21-й, както было забѣлѣжено въ 325 л. на пръвый Вселенскый Съборъ у Никея, а испослѣ еще повече бѣгало та достигнѣло да става дори на 11-й а сега е слѣзло на 9-й Марта. Това дало причинѣ да ся помысли за оправѣж-тѣ на Календара; въ XVI-й вѣкъ, астрономи-ти измѣрили, прѣсмѣтнѣли и намѣрили, че истинска-та слънчева година е отъ 365 дни, 5 часове, 48 минуты и 48 секунды, сирѣчь близу 11 минуты по-малка, отъ колко-то ѣх брѣли по Іуліанскый календарь. Ще каже, че всякъ годинѣ ся надтуряло 11 минуты повече, а тыя 11 минуты въ 130 години давали 1 день а въ 400 години давали 3 дни и 3 ч. И така като ся надтуряли всякы 400 години по 3 дни и 3 часове, достигнѣло та въ шестнадесято-то столѣтіе пролѣтно-то равноденствіе ставало на 11-й отъ Марта. Тогавашный папа Григорій XIII, въ 1582 г., за да ся оправи календарь-тѣ, казалъ да ся оттурятъ надтурени-ти до тогава 10 дни; а за да стане това заржчялъ да прѣскочатъ 10 дни та отъ 5-й Октомврія онѣжъ годинѣ да земѣтъ да броятъ 15-й, 16-й, 17-й и пр. намѣсто 5-й, 6-й, 7-й и пр. Така като прѣскочили 10 дни докарали равноденствіе-то пакъ на 21-й Марта, и за напѣдъ оставили година-та гражданскы да ся брѣи пакъ отъ 365 дни и 6 часове. А за да не стане изново брьконія отъ 11-тѣ минуты, нарядили и за напѣдъ да ся изврѣлятъ по три дни прѣзъ всякы 400 години. Тыя три дни изврѣгать така: прѣзъ три тѣ столѣтія отъ всякы 400 години, крайны-ты высокосны правятъ на просты години а на четвърто-то столѣтіе крайнѣ-тѣ высокоснѣ оставятъ пакъ высокоснѣ. За да ся знае пакъ на кон именно столѣтія крайны-ты высокосны да ся правятъ